

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-honorowa-swiadek/nagroda-honorowa-swiadek-histo-2/160481,Uroczystosc-wreczenia-Nagrody-Honorowej-IPN-Swiadek-Historii-II-edycja-Katowice-.html>

01.03.2026, 14:51

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” (II edycja) – Katowice, 26 października 2022

Nagrody tegorocznym laureatom wręczył prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

26.10.2022

26 października 2022 r. w Muzeum Historii Katowic przy ul. ks. J. Szafranka 9 odbyła się uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii”.

Wyróżnienie jest wręczane osobom szczególnie zasłużonym dla upamiętniania dziejów narodu polskiego w regionie oraz wspierającym pion edukacyjny IPN w realizacji jego zadań. Przyznaje ją Kapituła, której przewodniczy prezes IPN. Laureatem może zostać osoba fizyczna, instytucja, stowarzyszenie lub organizacja, jak również osoba nie będąca obywatelem polskim. Nagroda może zostać przyznane pośmiertnie.

Podczas wręczenia pamiątkowych dyplomów i medali dr Karol Nawrocki powiedział:

W historii kultury, w historii cywilizacji świadek ma szczególne znaczenie. Świadek niesie moc autorytetu, ale także ogromne brzemie odpowiedzialności. Dokonuje przecież wiwisekcji świata, którego już nie ma. Dokonuje wiwisekcji świata historycznego i przeszłości. Podejmuje decyzje o kim i jak powiedzieć.

Jest też często głosem tych, których skrzywdzono, których zabito, których nie wysłuchano i których chciano wymazać z pamięci. To wielka odpowiedzialność naszych Świadców Historii, żeby w tym gąszczu emocji, wydarzeń historycznych, zła i dobra, odnaleźć się i nieść nadal płomień prawdy i pamięci historycznej.

Prezes IPN zauważył, że chociaż laureatami nagrody są przedstawiciele różnych generacji, to jednak wszystkich łączy wspólny cel: mówienie prawdy o polskiej historii niezależnie od otaczających nas realiów. Podkreślił, że samo uczestnictwo w ważnych wydarzeniach historycznych lub zdobycie wiedzy o przeszłości, to jednak zbyt mało. Potrzeba odwagi, „aby w sztafecie pamięci i sztafecie pokoleń tę wiedzę przekazywać dalej”.

Dr Nawrocki zarysował w kilku słowach biogramy uhonorowanych. Wraził jednocześnie wielki żal, że nie zdążył wręczyć wyróżnienia „wielkiej legendzie „Solidarności”, cierpiącemu za ideę i za przywiązanie do wolnej, samorządnej, niepodległej Polski” Andrzejowi Rozpłochowskiemu, któremu przyznano nagrodę post mortem.

Zwracając się do nagrodzonych prezes IPN powiedział:

„Świadek Historii” to wyjątkowe odznaczenie Instytutu Pamięci Narodowej skierowane do wyjątkowych osób, które w sposób szczególny pielęgnują pamięć o polskiej historii i wspierają Instytut Pamięci Narodowej w ustawowej działalności.

W tym samym duchu zwrócił się do nich również dr Andrzej Sznajder, dyrektor katowickiego oddziału IPN, nazywając ich przyjaciółmi śląskiej placówki.

Reprezentujecie tak różne środowiska – mówił dr Karol Nawrocki – Jest wśród Was doświadczona pedagog, działaczka społeczna, która buduje narodową wspólnotę poprzez wiedzę historyczną i pamięć.

Jest pani redaktor, dziennikarka, która reprezentuje najmłodsze pokolenie dzisiejszych laureatów, ale jej głęboka wiedza i umiejętność przygotowania audycji telewizyjnych i radiowych sprawia, że pamięć historyczna nie umiera.

Jest wśród Was artysta, malarz, który ma odwagę przekładać prawdę historyczną na język kultury, sztuki, pieśni i obrazu, co jest szalenie trudne i wymaga wielkiego kunsztu. W końcu dwie organizacje i instytucje: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności oraz liceum z pięknym patronem – jednym z największych bohaterów historii Polski XX wieku – rotmistrzem Witoldem Pileckim.

Na zakończenie swojego wystąpienia wyraził wdzięczność za wsparcie i współpracę z katowickim oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej. Uroczystość uświetnił występ tenora Łukasza Gaja, któremu akompaniowała na fortepianie Mirella Malorny-Konopka.

Laureaci II edycji nagrody „Świadek Historii”:

Barbara Adamczyk

Jest emerytowaną nauczycielką języka polskiego, byłym dyrektorem Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących nr 5 im. W. Pileckiego w Katowicach, prezesem Śląskiego Oddziału Towarzystwa Opieki nad Oświęcimiem w Katowicach oraz członkiem Komitetu Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa przy oddziale IPN w Katowicach. Z jej inicjatywy w ośmiu szkołach powstały klasy o profilu wojskowym. Była animatorem kilkunastu edycji Międzynarodowego Konkursu Plastycznego „Ludzie ludziom zgotowali ten los”.

Aneta Kuberska-Bębas

Była dziennikarką Radia eM i autorką wielu cykli poświęconych historii, takich jak: „Magazyn historyczny”, „Portfolio” czy „A to historia”. W ramach swoich audycji opisywała wydarzenia, procesy i bohaterów historycznych, nawiązując także do bieżących wydarzeń rocznicowych, konkursów, debat czy nowości wydawniczych. Od września 2022 r. pracuje w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności.

Aleksander Markowski

Jest artystą, malarzem, pedagogiem oraz wielkim miłośnikiem poezji i muzyki. Oprócz twórczości artystycznej, zajmuje się krzewieniem zamiłowania do polskich pieśni historycznych, głównie wśród młodzieży. Od 1996 roku cyklicznie organizuje w różnych miejscach „Wieczory Koła Przyjaciół Prawdy i Ocalonych od Zapomnienia Niepodległych Polskich Pieśni”. Do tej pory odbyły się już 235 takie spotkania, które zgromadziły tysiące uczestników.

Śp. Andrzej Rozpłochowski (pośmiertnie)

Był współzałożycielem i prezesem Porozumienia Katowickiego 1980 – Stowarzyszenia na Rzecz Pamięci w Katowicach. Sygnatariusz Porozumienia Katowickiego z 11 września 1980 r., jeden z

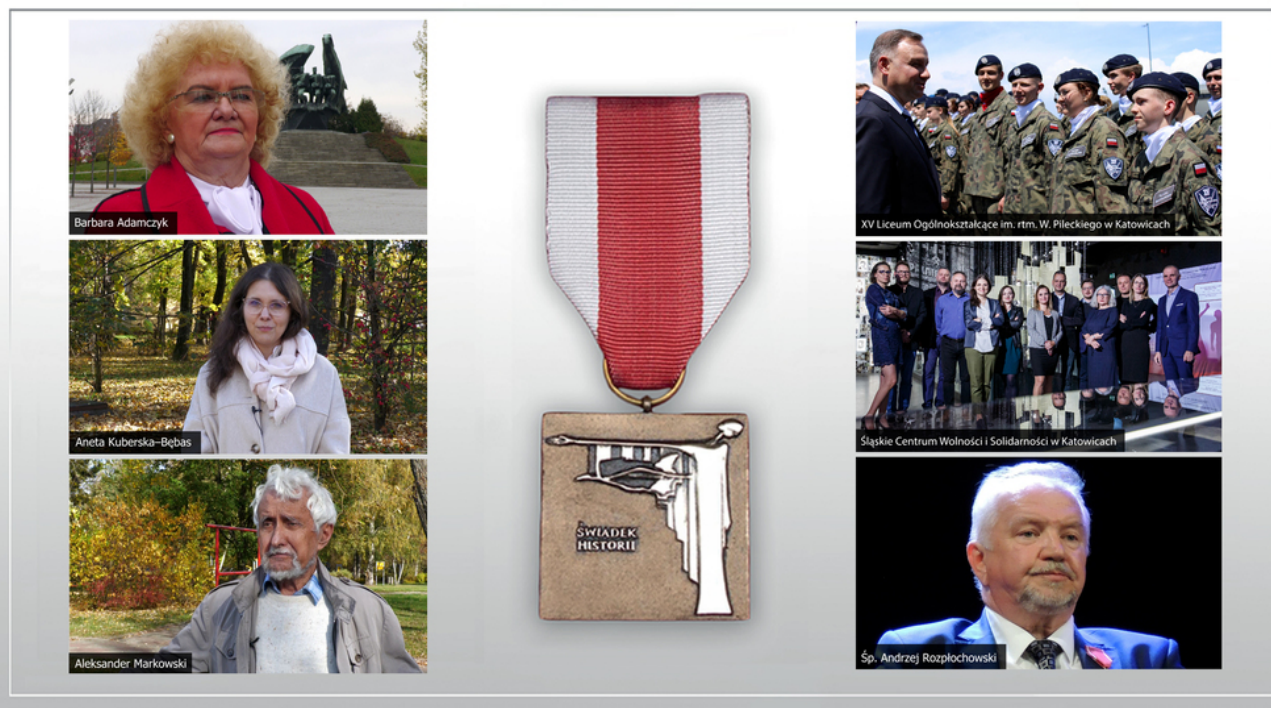
liderów śląsko-dąbrowskiej „Solidarności”, członek władz krajowych związku. Był działaczem społecznym i antykomunistycznym.

XV Liceum Ogólnokształcące im. rtm. Witolda Pileckiego w Katowicach

Liceum było organizatorem Ogólnopolskiego Zjazdu Szkół im. rtm. Witolda Pileckiego w 2017 roku. W szkole znajduje się Izba Pamięci poświęcona W. Pileckiemu, ponadto jej uczniowie opiekują się obeliskiem rotmistrza na katowickim skwerze jego imienia. Liceum jest także organizatorem licznych projektów historycznych, współpracując chociażby z IPN czy Śląskim Centrum Wolności i Solidarności.

Śląskie Centrum Wolności i Solidarności

Jest to instytucja pielęgnująca pamięć o strajku KWK Wujek w grudniu 1981 r., jego pacyfikacji i ofiarach. Centrum organizuje cykliczne wydarzenia, obchody rocznicowe, koncerty i wystawy. Prowadzi też aktywną działalność edukacyjną – lekcje, warsztaty, konkursy.

Laureaci Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” (II edycja).

[O nagrodzie „Świadek Historii”.](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” w Katowicach. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Pliki do pobrania

[Uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” \(zaproszenie\). \(pdf, 3.63 MB\)](#)

[Biogramy laureatów Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” \(II edycja\) w Katowicach 26.10.2022 r. \(docx, 19.19 KB\)](#)